

INGLISE KEELE RIIGIEKSAMI ERISTUSKIRI
2014

1. Gümnaasiumi lõpueksamite eesmärgid

Tulenevalt haridusministri 17. septembri 2010. a määrusest nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“, on gümnaasiumi lõpueksamite eesmärgid järgmised:

- 1) tagada eksamitulemuste üleriigiline võrreldavus, et õpilane, lapsevanem, kool ja kooli pidaja saaks võimalikult objektiivse ettekujutuse õpitulemuste saavutatusest;
- 2) anda koolile, kooli pidajale, Haridus- ja Teadusministeeriumile, õpilastele, lastevanematele tagasisidet õppimise ning õpetamise tulemuslikkusest koolis;
- 3) saada ülevaade riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutatusest eksamiainetes hariduspoliitiliste otsuste tegemiseks;
- 4) toetada õppekava rakendamist, suunata eksamiülesannete valiku kaudu õppeprotsessi;
- 5) siduda järjestikuste haridustasemetega õppekavad ning võimaldada kasutada riigieksamitulemusi õpingute jätkamisel, anda võimalus kasutada riigieksamitulemusi rahvusvahelisel tasandil.

Inglise keele riigieksam kontrollib kirjutamis-, kuulamis-, lugemis- ja rääkimisoskust ning keelepädevust. Eksam põhineb põhikooli riiklikul õppekaval ja Euroopa keeleõppe raamdokumendil ning vastab Euroopa Nõukogu keeleoskustasemetega B1 ja B2 kirjeldustele.

2. Inglise keele riigieksami ülesehitus

Inglise keele riigieksam koosneb kirjalikust (kirjutamine, kuulamine, lugemine) ja suulisest (rääkimine) osast.

Eksamiosa		Kestus	Max punkte	Ülesanded/ üksikküsimused
I osa	Kirjutamine	90 min	25	2
<i>Vaheaeg</i>		<i>30 min</i>		
II osa	Kuulamine	40 min	25	5/40
III osa	Lugemine	90 min	30	7/60
KOKKU :	Eksami kirjalik osa	220 min	80	14/104
IV osa	Suuline osa	15 min	20	2

3. Riigieksamitöö ülesanded ja testitavad oskused

Osa	Võimalikud ülesandetüübid	Testitavad oskused
Kirjutamine	• konkreetsele lugejale suunatud kirjutis, nt (pool)ametlik kiri (120 sõna) • arvamustekst, nt essee või aruanne (200 sõna)	• arvamuse väljendamine • hinnangu andmine • kommenteerimine • sündmuste ja protsessi kirjeldamine • veenmine • kaebuse esitamine • ettepaneku esitamine • arutlemine • võrdlemine • näitlikustamine • poolt- ja vastuargumentide esitamine
Kuulamine	• valikvastustega ülesanne (õige vastuse leidmine etteantud valikute hulgast) • lühivastusega ülesanne (teksti täiendamine vajaliku infoga) • sobitamisülesanne (kuuldu ja kirjaliku loetelu kokkusobitamine)	• arusaamine teksti peamisest mõttest • järelduste tegemine teksti kohta • valikulise info leidmine tekstist • teksti detailne mõistmine
Lugemine	• sobitamisülesanne (pealkirja/ väite/küsimuse ja tekstilõigu kokkusobitamine; sõnade ja nende definitsioonide kokkusobitamine) • valikvastustega ülesanne (õige vastuse leidmine etteantud valikute hulgast) • pangaga lünkülesanne (tekstist kustutatud lause/ tekstiosa leidmine pangast) • valikvastustega lünkülesanne (sobiva sõna või fraasi leidmine etteantud valikute hulgast) • avatud lüngaga ülesanne (teksti täiendamine puuduva sõna või fraasiga) • sõnamuutmisülesanne (sõna sobivasse vormi panemine) • vigade leidmine ja parandamine	• teksti detailne mõistmine • arusaamine teksti peamisest mõttest • järelduste tegemine teksti kohta • arusaamine kaudselt esitatud infost • olulise info mõistmine • tekstisiseste seoste mõistmine • sõnavara tundmine ja oskus tuletada tähendust kaasteksti abil • keeleline korrektsus, sõnavara ulatus ja täpsus
Rääkimine	• piltide kirjeldamine, võrdlemine, vastandamine • monoloog etteantud teemal • suunatud vestlus	üldine rääkimisoskus ja üldine suuline suhtlus (suuline esinemine, vestlus, seisukohtade põhjendamine ja selgitamine)

Kuulamisosa tekste kuulatakse 1–2 korda.

Lugemistekstide kogupikkus on ca. 2500 sõna.

Eksami suuline osa salvestatakse õpilase soovil.

4. Kuulamise ja lugemise testimiseks kasutatavad tekstitüübid

Kuulamis- ja lugemisosa tekstide valikul lähtutakse põhimõttest, et teksti keeleline raskus ja teema arvestavad eksaminandide tausta ehk vanust, haridust, huvialasid jne. Tekstidena kasutatakse autentseid tekste, mida vajadusel kohandatakse tasemele vastavaks.

Kuulamisülesannete tekstideks võivad olla: uudised, argivestlused, keskustelud, koosolekud, teadaanded, intervjuud, ülevaated, reportaažid, juhised; lühisõnumid/-teated, loengud. Tekstide allikaks on meediakanalid ja salvestised.

Lugemisülesande tekstideks võivad olla: kirjad ja teated, uudised, artiklid, arvustused, reportaažid, intervjuud, reklaamtekstid ja kuulutused, kasutusjuhised, kaasaegsed ilukirjanduslikud tekstid. Tekstide allikaks on ajakirjandus ning aime- ja ilukirjandus.

5. Inglise keele riigieksami hindamine

Inglise keele riigieksamit hindab gümnaasiumiõpetajatest ning kõrgkooli õppejõududest koosnev komisjon. Hindamiskomisjoni kinnitab haridus-ja teadusminister oma käskkirjaga.

Riigieksamitöö hindamisel lähtutakse riigieksameid ettevalmistava komisjoni poolt koostatud hindamisjuhendist. Hindamisjuhend kirjeldab iga ülesande, aspekti või üksikküsimuse osakaalu kogu riigieksamitöö hindamisel.

Kirjutamis- ja kuulamisosa eest on võimalik saada 25, lugemisosa eest 30 ja suulise osa eest 20 punkti. Kuulamisosa iga üksikküsimuse kaal on 0,625 punkti, lugemisosas 0,5 punkti. Kuulamis- ja lugemisosa ülesandeid hinnatakse võtme järgi. Kirjutamise hindamiseks kasutatakse vastavaid hindamisskaalasid. Riigieksami kirjutamisosa hindavad vastava väljaõppe saanud eksperdid. Igat kirjutamisosa ülesannet hindab kaks hindajat. Kui kahe hindaja punktide vahe on suurem kui 4 punkti, läheb eksamitöö kolmandale hindamisele. Sel juhul kujuneb lõplik tulemus kolmanda hindaja ja temale punktidele lähemal seisva hindaja tulemustest.

Kirjutamisosa esimese ülesande hindamiskriteeriumid on jagatud kolme aspekti vahel: ülesande täitmine, sõnavara ja grammatiline korrektsus. Iga aspekti eest on võimalik saada 0–3 punkti. Kirjutamisosa teise ülesande hindamiskriteeriumid on jagatud nelja aspekti vahel: (1) sisu, (2) teksti ülesehitus, (3) sõnavara ja õigekiri ning (4) grammatiline korrektsus. Iga aspekti eest on võimalik saada 0–4 punkti.

Suulise osa eest on võimalik saada 20 punkti. Rääkimisosa hindaja on kvalifitseeritud inglise keele õpetaja, kes on läbinud vastava koolituse ja ei ole eksaminandi aineõpetaja. Rääkimise hindamiseks kasutatakse vastavat hindamisskaalat. Rääkimisosa hindamiskriteeriumid on jagatud nelja aspekti vahel: (1) ülesande täitmine, (2) sõnavara, (3) grammatika ning (4) soravus ja hääldus. Iga aspekti eest on võimalik saada 0–5 punkti.

Inglise keeles omistatakse õpilasele B1-keeleoskustase, kui ta on saavutanud 50–74% maksimumtulemusest. B2-keeleoskustaseme saavutab õpilane, kelle eksamitulemus on 75–100% maksimumtulemusest. Inglise keele B1- või B2-keeleoskuse saavutamise tingimuseks on, et igas osaoskuses peab olema saavutatud vähemalt 1 pall.